

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRẦN THỊ NGÂN

**VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT ĐÁNH GIÁ TRÊN LỚP HỌC
TRONG DẠY HỌC CHƯƠNG “ĐẠO ĐỘNG CƠ” VẬT LÝ
LỚP 12 NÂNG CAO TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ NGÂN

**VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT ĐÁNH GIÁ TRÊN LỚP HỌC
TRONG DẠY HỌC CHƯƠNG “ĐẠO ĐỘNG CƠ” VẬT LÝ
LỚP 12 NÂNG CAO TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

**Chuyên ngành: Lý luận & PPDH bộ môn Vật lý
Mã số: 60.14.0111**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. LÊ THỊ THU HIỀN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa có ai công bố trong một công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2015

Học viên

Trần Thị Ngân

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn thạc sĩ, Tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn tới Ban chủ nhiệm cùng các thầy cô khoa Vật lý, phòng Đào tạo Sau đại học, trường Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tác giả trong quá trình học tập, thực hiện và hoàn thành luận văn.

Tác giả xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong chuyên ngành Lý luận và Phương pháp giảng dạy bộ môn Vật lý, trường Đại học Thái Nguyên, đã nhiệt tình giảng dạy và giúp đỡ tác giả trong quá trình thực hiện luận văn. Đặc biệt, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc về sự hướng dẫn tận tình chu đáo của TS. Lê Thị Thu Hiền trong suốt thời gian nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Tác giả xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, quý Thầy, cô giáo tổ Vật lý, trường THPT Cửa Ông, Thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh đã nhiệt tình giúp đỡ, trao đổi và tạo điều kiện thuận lợi cho tác giả trong quá trình nghiên cứu và thực nghiệm đề tài.

Cuối cùng, tác giả muốn bày tỏ lòng biết ơn đối với gia đình, người thân, bạn bè đồng nghiệp đã giúp đỡ, động viên tác giả trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Dù đã rất cố gắng nhưng luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót, tác giả mong nhận được sự góp ý của quý thầy, cô giáo và các bạn.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2015

Tác giả

Trần Thị Ngân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Đóng góp mới của đề tài	3
8. Cấu trúc của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC VẬN DỤNG CÁC	
KỸ THUẬT ĐÁNH GIÁ TRÊN LỚP HỌC TRONG DẠY HỌC VẬT LÝ	5
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	5
1.1.1. Một số nghiên cứu trên thế giới.....	5
1.1.2. Một số nghiên cứu ở Việt Nam	6
1.2. Đánh giá kết quả học tập của học sinh.....	8
1.2.1. Một số khái niệm cơ bản	8
1.2.2. Mối quan hệ giữa kiểm tra, đánh giá với các yếu tố của quá trình dạy học.....	10
1.2.3. Vai trò của kiểm tra đánh giá kết quả học tập trong quá trình dạy học	11
1.3. Đánh giá năng lực học sinh trong quá trình trong dạy học Vật lý ở trường trung học phổ thông	12
1.3.1. Đánh giá kết quả học tập theo định hướng phát triển năng lực của học sinh.....	12
1.3.2. Định hướng đổi mới đánh giá kết quả học tập theo định hướng phát triển năng lực của học sinh.....	14

1.3.3. Đánh giá năng lực học sinh trong quá trình dạy học	15
1.3.4. Các hình thức đánh giá quá trình	21
1.3.5. Các kĩ thuật đánh giá trên lớp học sử dụng trong quá trình dạy học ở trường trung học phổ thông	25
1.4. Thực trạng việc vận dụng các kĩ thuật đánh giá trên lớp học trong đánh giá quá trình dạy học môn Vật lí ở Trường trung học phổ thông hiện nay	36
1.4.1. Mục đích, đối tượng, thời gian, địa điểm và nội dung điều tra	36
1.4.2. Kết quả điều tra thực trạng đánh giá kết quả học tập của học sinh trong quá trình dạy học môn Vật lý ở trường trung học phổ thông.....	37
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	39
Chương 2: VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT ĐÁNH GIÁ TRÊN LỚP HỌC TRONG DẠY HỌC CHƯƠNG "ĐẠO ĐỘNG CƠ", VẬT LÝ 12 NÂNG CAO.....	40
2.1. Tổng quan nội dung kiến thức chương "Dao động cơ", Vật lí 12 nâng cao	40
2.1.1. Mục tiêu dạy học chương "Dao động cơ", Vật lí 12 nâng cao.....	40
2.1.2. Xác định mục tiêu cần đánh giá kết quả học tập của học sinh trong dạy học chương "Dao động cơ"	42
2.1.3. Xác định những sai lầm thường gặp của học sinh khi giải bài tập và những khó khăn trong đánh giá kết quả học tập của học sinh trong dạy học chương “Dao động cơ học”, Vật lí 12.....	43
2.2. Lựa chọn một số kĩ thuật đánh giá để xây dựng bộ công cụ đánh giá trên lớp học trong quá trình dạy học chương “Dao động cơ học”, Vật lí 12 nâng cao	50
2.2.1. Bộ công cụ đánh giá mức độ nhận thức	50
2.2.2. Bộ công cụ đánh giá năng lực vận dụng của học sinh trong dạy học chương "Dao động cơ"	58
2.2.3. Bộ công cụ tự đánh giá và phản hồi về quá trình dạy học	64
2.3. Thiết kế một số tiến trình dạy học chương "Dao động cơ" có sử dụng bộ công cụ đánh giá trên lớp học.....	65
2.3.1. Thiết kế giáo án bài “Con lắc lò xo”	65
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	73

Chương 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	74
3.1. Mục đích thực nghiệm.....	74
3.2. Đối tượng và thời gian, địa điểm thực nghiệm sư phạm.....	74
3.2.1. Đối tượng của thực nghiệm sư phạm.....	74
3.2.2. Thời gian và địa điểm thực nghiệm sư phạm.....	74
3.3. Phương pháp thực nghiệm.....	74
3.3.1. Phương pháp điều tra.....	74
3.3.2. Phương pháp quan sát.....	74
3.3.3. Phương pháp thống kê toán học.....	74
3.3.4. Phương pháp case - study.....	75
3.3.5. Xây dựng phương thức và tiêu chí đánh giá.....	75
3.4. Nội dung thực nghiệm.....	76
3.4.1. Tài liệu thực nghiệm sư phạm.....	76
3.4.2. Nội dung thực nghiệm sư phạm.....	76
3.4.3. Chọn mẫu thực nghiệm.....	77
3.5. Đánh giá kết quả thực nghiệm.....	78
3.5.1. Phân tích định tính.....	78
3.5.2. Phân tích định lượng.....	79
3.5.3. Quan sát, đánh giá năng lực của một nhóm học sinh để kiểm nghiệm tính khả thi của đề tài (Case- study).	81
3.5.4. Kết quả thăm dò giáo viên về tính khả thi của bộ công cụ đánh giá trên lớp học và giáo án đã biên soạn trong quá trình thực nghiệm sư phạm.....	85
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....	86
KẾT LUẬN.....	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	88
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
ĐC	Đối chứng
ĐG	Đánh giá
DH	Dạy học
ĐH	Đại học
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GV	Giáo viên
HĐDH	Hoạt động dạy học
HS	Học sinh
KQHT	Kết quả học tập
KT	Kiểm tra
KTĐG	Kiểm tra, đánh giá
NL	Năng lực
PPDH	Phương pháp dạy học
QTDH	Quá trình dạy học
SGK	Sách giáo khoa
THPT	Trung học phổ thông
TL	Tự luận
TN	Thực nghiệm
TNSP	Thực nghiệm sư phạm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Kết quả học tập của HS nhóm TN, ĐC trước khi TNSP	77
Bảng 3.2: Phân bố điểm của nhóm TN và nhóm ĐC sau khi TNSP	79
Bảng 3.3. Bảng phân phối tần suất lũy tích hội tụ lùi của lớp TN và lớp ĐC sau TNSP	81
Bảng 3.4: Danh sách HS trong quá trình nghiên cứu trường hợp	82
Bảng 3.5: Kết quả học tập của một số HS được theo dõi sau quá trình TNSP	84
Bảng 3.6: Kết quả khảo sát ý kiến của GV	85

DANH MỤC CÁC HÌNH

Biểu đồ 3.1: Đa giác đồ về chất lượng học tập của nhóm TN và ĐC trước khi TNSP	78
Biểu đồ 3.2: Đường tần suất lũy tích hội tụ lùi của lớp TN và lớp ĐC sau khi TNSP	81